

Kalender

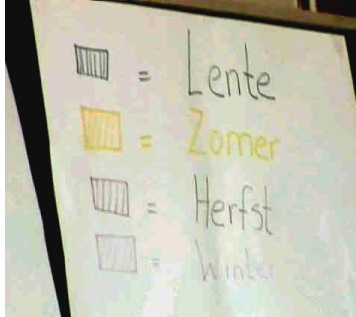
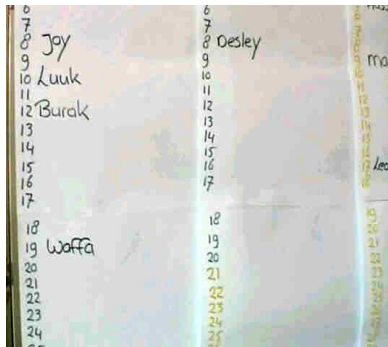
Met de voorgaande lesactiviteit ‘Lente, of nog niet?’ werd het besef gestimuleerd dat het onmogelijk is om de tijd en de dag van vandaag te beïnvloeden, zelfs niet als dat een keer goed zou uitkomen. Kortom, we hebben ons te houden aan de kalender. Daarom is het goed te weten hoe de kalender werkt.

In de volgende activiteiten staan de opbouw en het gebruik van de kalender centraal. Het gaat om de verjaardagskalender, de jaarkalender en de (school)agenda. Belangrijke kenmerken zoals jaargebondenheid en het cyclische karakter van het jaar komen aan de orde. Daarnaast wordt, in vervolg op de lesactiviteit ‘Lente, of nog niet?’, nader kennisgemaakt met de seizoenen. Ook vindt een korte introductie plaats met schrikkeljaren en de notatie van de datum.

De laatste in deze reeks van vier activiteiten rond de kalender gaat over niet-westerse kalenders. Afhankelijk van de achtergrond van de leerlingen en hun interesse kan meer of minder diep op andere kalenders dan de westerse kalender worden ingegaan. Deze activiteit is vooral bedoeld om leerlingen te doen beseffen dat er verschillende kalenders bestaan met elk een eigen culturele of religieuze oorsprong.

Titel	Wanneer jarig?
Leeftijd/niveau	Vanaf 9 jaar
Leerstofaspecten	Jaarindeling in maanden Jaarindeling in seizoenen
Benodigdheden	• Verjaardagskalender • Een lijstje met de verjaardagen van de kinderen • 12 grote vellen (A2-formaat) • Gekleurde pennen/stiften
Organisatie	De activiteit wordt klassikaal, interactief uitgevoerd.
Bedoeling	De leerlingen worden bewust van de functie en het gemak van de verjaardagskalender. Ook de indeling van het jaar in maanden en jaargetijden komt aan bod.
Voorwaardelijke vaardigheden	De leerlingen zijn enigszins bekend met de kalender en de indeling van het jaar in maanden en weken. Dit door opdrachten uit de methode, dan wel door de kalender in de klas of thuis.
Lesactiviteit	Wanneer zijn we jarig? Laat de kinderen vertellen wanneer zij jarig zijn. Vervolgens legt u hen de vraag voor wie als eerstvolgende van de groep jarig zal zijn. Dit is misschien nog geen lastige opgave, maar de vraag wie daarna jarig zal zijn waarschijnlijk wel. Als de leerlingen er niet uitkomen, vraagt u hoe we dat te weten kunnen komen. <i>Misschien komen de leerlingen op het idee om een verjaardagskalender te gebruiken. Wordt dit niet naar</i>

	<i>voren gebracht, dan laat u er één zien.</i> Maanden van het jaar Na een gesprek over de verjaardagskalender en de functies ervan komen de maanden van het jaar ter sprake. <i>Een kalender in de klas kan hierbij steun bieden. Laat het cyclische karakter van het jaar aan bod komen door de kinderen de maanden van het jaar te laten opzeggen. Besteed vooral aandacht aan de overgang december – januari.</i> Als duidelijk is wat de maanden zijn, komt het aantal dagen in de verschillende maanden aan de orde. <i>Stel met de leerlingen vast dat de ene maand 30 dagen telt en de andere 31 dagen. Besteed speciaal aandacht aan de maand februari als uitzondering met 28 of 29 dagen.</i> Seizoenen (jaargetijden) U vraagt de leerlingen naar de vier seizoenen en hun kenmerken (bijvoorbeeld het weer, feestdagen en verjaardagen die in het jaargetijde vallen, kleding en kleuren). <i>Uit onze ervaringen is gebleken dat niet alle kinderen weten wat seizoenen zijn. Met een hint (wanneer vallen de bladeren van de bomen?) helpt u hen op weg. Laat de kinderen ontdekken dat ook de seizoenen een cyclisch karakter hebben. Zo kunt u vragen welke seizoen volgt na de winter, de lente, enz.</i> Het invullen van de kalender Voor elke maand wordt een vel papier opgehangen. De leerlingen noteren de namen van de maanden en vullen de dagen in. Belangrijk is dat wordt vastgesteld van wanneer tot wanneer de seizoenen lopen. Geef dit met verschillende kleuren weer. De maanden en dagen die in de lente vallen worden bijvoorbeeld met de kleur groen geschreven en die van de zomer met geel. <i>De grensdata van de seizoenen zijn:</i> • <i>Lente vanaf 21 maart tot 21 juni</i> • <i>Zomer vanaf 21 juni tot 21 september</i> • <i>Herfst vanaf 21 september tot 21 december</i> • <i>Winter vanaf 21 december tot 21 maart</i> <i>De leerlingen hoeven deze grensdata niet te kennen; zij leren wel dat er vier seizoenen zijn die elk drie maanden</i>
--	---

	<i>beslaan.</i> Met een legenda kunt u aangeven welke kleur bij welk seizoen hoort. <i>Van belang is de ontdekking dat een nieuw seizoen niet aan het begin van een nieuwe maand start. Vastgesteld wordt hoe bijvoorbeeld september voor het grootste deel in de zomer valt en voor een klein deel in de herfst.</i> De leerlingen vullen hun verjaardag in op de kalender. Laat vervolgens elke leerling nagaan in welk seizoen zijn of haar verjaardag valt.
Ervaringen	In één van de try-outs liet een leerkracht haar groep als laatste onderdeel een eigen verjaardagskalender invullen met de verjaardagen van klasgenoten en familie met bijpassende tekeningen op elk kalenderblad.
Vervolg	Activiteit 'Jaarkalender'